

דף סז.

הרמב"ם הל' מעילה פ"ג ה"א

עין משפט א.

קִדְשֵׁי מִזְבֵּחַ שְׁמֵתוּ יֵצְאוּ מִיַּדִּי מְעִילָה דְּבַר תּוֹרָה ל'. אָבֵל
מוֹעֲלִין בְּהֶן מְדַבְּרֵי סוֹפְרִים. וְכֵן אִם נִפְסְלוּ בְּדַבְּרֵים

ל'. כסף משנה: קדשי מזבח שמתו וכו'. מימרא דר"י בפ"ג דמעילה (י"ב) ובריש מעילה
שם. ואיכא למידק אמאי נקט רבינו קדשי מזבח הא ר"י קדשים סתם נקט. וי"ל
לרבותא נקט קדשי מזבח וכ"ש קדשי בדק הבית ועוד משום דבהאי פירקא עסיק בדיני
קדשי מזבח מש"ה פתח בהו. ומ"ש וכן אם נפסלו בדברים שיפסלו בהם הקרבנות מועלים
בהם מד"ס בד"א בשלא היה להן שעת היתר לאכילה כהנים וכו' כיצד קדשי קדשים שנפסלו
קודם שיגיע הדם למזבח כהלכתן כגון ששחטן בדרום אע"פ שקיבל בצפון וכו' עד שהרי לא
היה להם שעת היתר. משנה בריש מעילה קדשי קדשים ששחטן בדרום מועלים בהם שחטן
בדרום וקיבל דמן בצפון וקיבל דמן בדרום שחט ביום וזרק בלילה שחט בלילה
וזרק ביום או ששחטן חוץ לזמנן וחוץ למקומן מועלים בהם כלל אמר ר' יהושע כל שהיה
לה שעת היתר לכהנים אין מועלים בה וכל שלא היה לה שעת היתר לכהנים מועלים בה
אי זו היא שהיה לה שעת היתר לכהנים שלנה ושנטמאת ושיצאת ואי זו היא שלא היה
לה שעת היתר לכהנים שנשחטה חוץ לזמנה וחוץ למקומה ושקיבלו פסולים וזרקו את
דמה. ומ"ש רבינו או שזרקוהו פסולים אע"פ שקיבלוהו כשרים. שם נחלקו חזקיה ור"י אי
סגי בנראה לזריקה דהיתר זריקה שנינו או בעי שעת היתר אכילה דחזקיה סבר היתר זריקה
סגי הילכך כל שנתקבל הדם שלא בהכשר סגי להוציא מידי מעילה ור"י סבר דלא אלא
שיזרק בהכשר ויותר באכילה ופסק רבינו כר"י מפני ששם הביאו כמה ראיות לדבריו ואע"ג
דשנינהו חזקיה שינויי דחיקי נינהו ועוד דסוגיא דפי"ב דמנחות כר"י רהטא. ובגמ' אתמר
עלו מהו שירדו רבה אמר אם עלו ירדו רב יוסף אמר אם עלו לא ירדו אליבא דר' יהודה
לא תיבעי לך דכ"ע לא פליגי דאם עלו ירדו כי פליגי אליבא דר"ש וכו' תנן קדשי קדשים
ששחטן בדרום מועלין בהם בשלמא לרב יוסף ניחא אלא לרבה קשיא מאי מועלים בהם
מדרבנן ואע"ג דהא דאוקימנא מתני' דקתני מועלין בהם מדרבנן אליבא דרבה הוא משמע
לרב יוסף מועלין בהם מדאורייתא ובמסקנא בגמרא אסיקנא לרבה בתויבתא והוי משמע
לכאורה דכיון דהלכה כרב יוסף ולדידיה מועלין דקתני מתני' הוי דאורייתא הכי נקטינן כי
דייקינן בה נקטינן דמועלים בהם דקתני מתני' היינו מדרבנן משום דהא דאוקימנא מתני'
דמועלין בהם היינו מדרבנן לרבה אבל לרב יוסף הוי מדאורייתא היינו אליבא דר"ש אבל
לר' יהודה הא אמרינן דכ"ע לא פליגי דאם עלו ירדו וא"כ אין מועלין בהם מדאורייתא
וכיון דקי"ל הלכה כר' יהודה לגבי ר"ש כל שלא היה לה שעת היתר לכהנים אין מועלין
בה אלא מד"ס. ומ"ש או שיצא הבשר והדם כולו. נ"ל שט"ס יש כאן וצריך להגיה או שיצא

שִׁיפְסֹלוּ בְּהֵן הַקָּרְבָּנוֹת שֶׁכָּבַר בְּאַרְנוּם מוֹעֲלִין בְּהֵן
מִדְּבָרֵי סוּפְרִים. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּשֵׁלָא הִיָּה לְהֵן
שְׁעַת הֵתֵר לְאַכִּילַת כֹּהֲנִים. אָבֵל אִם הִיָּה לְקֹדְשֵׁי קֹדְשִׁים
הַנֶּאֱכָלִים שְׁעַת הֵתֵר וְאַחַר כֶּן נִפְסְלוּ וְנֶאֱסְרוּ בְּאַכִּילָה
הוֹאִיל וְהֵתֵרוּ שְׁעָה אַחַת אֵין מוֹעֲלִין בְּאוֹתוֹ דְּבַר שְׁהִיָּה
רְאוּי לְאַכִּילָה כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוּ. כִּי צַד. קֹדְשֵׁי קֹדְשִׁים שֶׁנִּפְסְלוּ
קֹדֶם שֶׁיִּגִיעַ הַדָּם לְמִזְבֵּחַ כִּהְלַכְתָּן כְּגוֹן שֶׁשְּׁחָטָן בְּדָרוֹם
אֵף עַל פִּי שֶׁקָּבַל בְּצִפּוֹן אוֹ שֶׁשְּׁחָטָן בְּצִפּוֹן וְקָבַל בְּדָרוֹם.
אוֹ שֶׁשְּׁחָט בַּיּוֹם וְזָרַק בְּלִילָה אוֹ שֶׁשְּׁחָט בְּלִילָה וְזָרַק
בַּיּוֹם. אוֹ שֶׁשְּׁעָאָן בְּמַחְשֶׁבֶת הַזְּמַן אוֹ בְּמַחְשֶׁבֶת הַמָּקוֹם.
אוֹ שֶׁקָּבְלוּ הַפְּסוּלִין אֶת דָּמָן אֵף עַל פִּי שֶׁזָּרְקוּהוּ כְּשָׂרִים.
אוֹ שֶׁזָּרְקוּהוּ פְּסוּלִין אֵף עַל פִּי שֶׁקָּבְלוּהוּ כְּשָׂרִים. אוֹ
שֶׁיִּצָּא הַדָּם וְהַבֶּשֶׂר כָּלוּ קֹדֶם זְרִיקַת הַדָּם. אוֹ שֶׁלָּן הַדָּם.
בְּכָל אֵלוֹ מוֹעֲלִין בְּכֻלָּן לְעוֹלָם שְׁהָרִי לֹא הִיָּה לְהֵן שְׁעַת
הֵתֵר. אָבֵל אִם הִגִיעַ הַדָּם לְמִזְבֵּחַ כְּמִצְוֹתוֹ וְאַחַר כֶּן לָן
הַבֶּשֶׂר אוֹ הָאֵימורִין. אוֹ שֶׁנִּטְמָא הַבֶּשֶׂר אוֹ הָאֵימורִין. אוֹ

הדם והבשר כולו דגרסינן בפ"ק דמעילה (דף ו' וז') אמר ר' יוחנן כי אמר ר"ע זריקה מועלת ליוצא שיצא מקצתו אבל יצא כולו לא, ופירש"י שיצא מקצת הבשר ולא יצא כולו דמיגו דמהניא זריקה למקצת שבפנים מהני נמי לההוא מקצת שיצא אבל יצא כולו לא וכו' דכמו דליתיה לבשר דמי אמר רב פפא לא אמר ר"ע זריקה מועלת ליוצא אלא שיצא בשר אבל יצא דם אין זריקה מועלת ליוצא ותניא כוותיה משמע בהדיא דדם אפי' יצא מקצתו אין זריקה מועלת דהא בשר אין זריקה מועלת בו אלא ביצא מקצתו ובההוא גוונא אמר דבדם אין זריקה מועלת. ומ"ש או שיצא מקצת הבשר קודם זריקת דמים וכו' שהרי היה לו שעת היתר לאכילה. כלומר ואח"כ זרק הדם וכמ"ש לעיל בסמוך דזריקה מועלת כשיצא מקצת הבשר:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

שִׁיֻצָא הַבֶּשֶׂר או הָאֵימורִין לַחוּץ. או שִׁיֻצָא מִקְצַת הַבֶּשֶׂר
 קִדְם זְרִיקַת דָּמִים. בְּכָל אֵלוֹ וְכִיּוֹצֵא בָהֶן אֵין מוֹעֲלִין
 בְּשֶׂאֵר בְּשָׂרָן שֶׁהֵרִי הָיָה לוֹ שְׂעַת הֵתֵר לְאַכִּילָה כְּמוֹ
 שִׁבְאַרְנוּ:

עין משפט ב. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ז ה"ו

וְכֵן עוֹלֵת הָעוֹף שֶׁעֲשָׂאָה לְמִטָּה אֶפְלוּ מֶלֶק סִימָן אֶחָד
 לְמִטָּה וְסִימָן אֶחָד לְמַעְלָה פְּסוּלָה בֵּין שְׂמֻלְקוֹ כְּמִלִּיקַת
 עוֹלָה בֵּין שֶׁעֲשָׂאָה כְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֵת. בֵּין שֶׁעֲשָׂאָה לְשֵׁם
 חֲטָאֵת בֵּין שֶׁעֲשָׂאָה לְשֵׁם עוֹלָה:

דף סז:

עין משפט א. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ח ה"ט

הָיָה לְפָנֵי הַכֹּהֵן חֲטָאוֹת וְעוֹלוֹת ^מ. עָשָׂה שְׁתִּיחָן לְמַעְלָה
 או שְׁתִּיחָן לְמִטָּה מְחֻצָּה כְּשֶׁר וּמְחֻצָּה פְּסוּל. עָשָׂה חֻצִּין
 לְמַעְלָה וְחֻצִּין לְמִטָּה וְלֹא יָדַע אִם הַחֲטָאוֹת הֵם שֶׁעֲשָׂה
 לְמִטָּה או הָעוֹלוֹת. הָרִי הַכֹּל פְּסוּל. שְׂאֲנֵי אוֹמֵר הָעוֹלוֹת
 הֵם שֶׁעֲשָׂה לְמִטָּה וְהַחֲטָאוֹת לְמַעְלָה:

מ. כסף משנה: היו לפני הכהן חטאות ועולות וכו' עד סוף הפרק. בפ' ג' דקינים חטאת לזו
 ועולה לזו עשה כולן למעלה מחצה כשר ומחצה פסול וכו' ואם תאמר והא תנן חטאת
 שנתערבה בעולה אפי' אחד בריבוא ימותו כולם. וי"ל שאין כאן תערובת כלל אלא כל קן
 היה בפני עצמו וכל אחד הקריב בפני עצמו אלא שטעה הכהן בהקרבתן וכשהקריב חציין
 וחציין יודע היה ואח"כ שכח ומסופק אם טעה אם לא. זה דעת רבינו בפירוש המשנה:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
 בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
 email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ב. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ה ה"י

היו לפניו שלשה צבורי עופות: אחד חטאות ואחד עולות והאחד סתום חציו עולות וחציו חטאות ולא פירש. אם עשה כלן למעלה או למטה. מחצה פשוט ומחצה פסול:

עין משפט ג. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ה ה"א

עשה חצין למעלה וחצין למטה. אין הכשר אלא הסתום בלבד שעשה חציו למעלה וחציו למטה. והוא מתחלק בין הפעלים ועולה לשניהן. שהרי הכהן אינו יודע לאי זה מהן פירש ולא אי זה מהן היה הסתום. ושני הצבורין המפורשין פסולין שהרי לא ידע אי זה עשה למעלה ואי זה עשה למטה ושמה העולה נעשית למטה והחטאת למעלה:

עין משפט ד. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"י ה"א

האשה שאמרה הרי עלי קן כשאלד זכר. ילדה זכר מביאה ארבעה עופות. שנים לנדרה והן עולה כמו שבארנו. ושנים לחובתה משום לידה והן אחד עולה

ג. כסף משנה: היו לפניו ג' צבורי עופות וכו'. ג"ז שם ופירש רבינו במשנה זו על דרך שכתבתי שפירש במשנה שקודם זו שלא היה כאן תערוכת כלל וע"ש:

ס. משנה האשה שאמרה הרי עלי קן כשאלד זכר וכו' עד סוף הפרק. בפ' ד' דקינים ואיתא בפרק חטאת העוף (זבחים ס"ז): כתב הראב"ד בד"א כשהביאה וכו' עד ושתים למטה א"א ולא ידע הכהן אי זה מין עשה למטה ואי זה מין עשה למעלה עכ"ל. ואני אומר שזה פשוט הוא ובכלל לא ידע אי זה מהן עושה למעלה הוא:

וְאֶחָד חֲטָאת. נִמְצְאתָ לָמַד שֶׁהִכְהֵן צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת שְׁלֹשׁ פְּרָדִין לְמַעְלָה. וּפְרָדָה אַחַת לְמַטָּה. טָעָה וְעָשָׂה שְׁתֵּים לְמַעְלָה וּשְׁתֵּים לְמַטָּה וְלֹא נִמְלָךְ צָרִיכָה לְהֵבִיא עוֹד פְּרָדָה אַחַת וַיִּקְרִיבָנָה לְמַעְלָה. בַּמָּה דְבָרִים אֲמוּרִים כְּשֶׁהֵבִיאה הָאֲרַבְעָה מִמִּין אֶחָד כְּגוֹן שֶׁהָיוּ כָּלֵן תּוֹרִין אוֹ בְּנֵי יוֹנָה. אָבֵל אִם הָיוּ שְׁתֵּי תּוֹרִין עִם שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה וְעָשָׂה שְׁנַיִם לְמַעְלָה וּשְׁנַיִם לְמַטָּה. צָרִיכָה לְהֵבִיא עוֹד תּוֹר וּבֶן יוֹנָה וַיַּעֲשֶׂה שְׁתֵּיהֶן לְמַעְלָה כְּדֵי לְצַאת יְדֵי חוֹבְתָהּ. שְׁאֵם עָשָׂה בַּתְּחִלָּה שְׁתֵּי הַתּוֹרִין לְמַטָּה צָרִיכָה תּוֹר לְמַעְלָה לְהַשְׁלִים חוֹבְתָהּ. וְאִם עָשָׂה שְׁנֵי בְּנֵי הַיּוֹנָה לְמַטָּה צָרִיכָה בֶּן יוֹנָה לְמַעְלָה לְהַשְׁלִים חוֹבְתָהּ. שְׁאִין אָדָם מֵבִיא חוֹבְתוֹ גּוֹזֵל אֶחָד תּוֹר אַחַת אוֹ בֶּן יוֹנָה אֶלָּא אוֹ שְׁנֵיהֶן תּוֹרִין אוֹ שְׁנֵיהֶן בְּנֵי יוֹנָה:

עין משפט ה.

הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"י ה"ב

פִּרְשָׁה נִדְרָה וְאִמְרָה לִכְהֵן אֱלוֹ לְנִדְרֵי וְאֱלוֹ לְחוֹבְתֵי ע.

וְעָשָׂאם הִכְהֵן שְׁתֵּים לְמַעְלָה וּשְׁתֵּים לְמַטָּה וְלֹא יֵדַע אִי

ע. כסף משנה: (ב-ג) פירשה נדרה ואמרה לכהן אלו לנדרי וכו' ויעשו השלשה למעלה. תיבת השלשה צריך למחוק ולכתוב במקומה השנים וכן מ"ש אצל קבעה נדרה ואמרה אם אלד זכר וכו' שכבר עשה שנים למטה שהם חטאת שש תיבות אלו נראה שהם שיבוש וצריך למוחקם: כתב הראב"ד בד"א כשהביאה הארבעה בתחלה וכו' עד וכן אם. א"א דבריו מבולבלים וכו'. והר"י קורקוס ז"ל כתב וז"ל כתב רבינו במשנה ענין קבעה שפירשה (בשעת נדרה) מין פלוני ותביא אותו לכהן עם חובתה ועשה שתיים למטה ושתיים למעלה ולא ידע אם הנדר נעשה למעלה או למטה וגם היא נסתפק לה איזה משני המינים קבעה

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

בו נדרה אם התורים או בני יונה וזה הוא ההפרש שיש בין קבעה לפירשה שפירשה הוא שתאמר בשעת הנדר הרי עלי קן ממין פלוני והוא מדבר כאן במי שקבעה נדרה והביאה אותו ואח"כ שכחה מאיזה מין קבעה אבל ודאי אצלה שהוא קבוע עכ"ל בספר מוגה. ונראה שבבא זו מדברת שאינה יודעת אי זה מין הם הד' פרידים שנתנה לכהן אבל מ"מ יודעת היא שהם מין אחד שאם יודעת אי זה מין הוא שנתנה א"א להסתפק באי זה מין קבעתו שהרי נדרה נתנה. וזה נראה מוכרח וביארו רבינו במשנה וז"ל וזה אם היו הארבעה מין אחד והיה ודאי אצלה שנתנה לכהן מין ולא ידעה מאי זה מין הוא גם כתב שאין אנו יודעים מאי זה מין הוא הארבעה שנולד בהם הספק ע"כ. והוא מוכרח וע"פ הקדמה זו הדבר ברור שלא נפטרה מספק נדרה כלל וצריכה להביא ד' לנדרה שתי תורים ושני בני יונה. אבל קשה טובא איך יספיק אחד לתשלום חובתה והרי אינה יודעת מאי זה מין היה החטאת ואם תביא תור שמא היה בן יונה או להפך וכבר נתבאר שצריך חטאת ועולה ממין אחד ובמשנה כתב ותביא גוזל אחד תור או בן יונה להשלים חובתה והצריכו תור או בן יונה לפי שאין אנו יודעים מאיזה מין היו הארבעה וכו'. ודברים אלו צריכים ביאור וכפי הכתוב בספרים שהגוזל הוא לעולה א"א ליישבו שהרי גבי פירשה חייבת להביא כל החובה מספק לפי שאינה יודעת מאי זה מין היו העולות שתביא חטאתה מאותו המין ומה לי אם היו שני מינים או מין אחד ואינה יודעת אי זה מין היה הכל ספק אחד הוא. ואפשר לפרש כוונת רבינו ביודעת איזה מין נתנה לכהן אלא ששכחה באיזה מין קבעה נדרה וד"מ נתנה תורים ונסתפקה שמא בני יונה פירשה ושלא כדין נתנה לכהן תורים ואם היו יודעים שמה שנתנה לנדרה נעשו למעלה לא היה נשאר עליה מספק נדרה אלא שני בני יונה ובהם נפטרה מנדרה ועתה שמא מה שנתנה לנדרה עשו למטה ונמצא כל ספיקה עליה לכך מביאה שתי תורים ושני בני יונה וכולם למעלה בספק נדרה ומחובתה תביא גוזל אחד כי מעולה אחת נפטרה בתורים ראשונים מ"מ אם שלמעלה היו נדרה הרי לא היתה צריכה להביא אלא שני בני יונה לתשלום נדרה ומהשני תורים שמביאה עתה אחד יעלה לחובתה והאחר פסול וצריכה חזרה לחטאת לתשלום חובתה ואינה צריכה יותר ואם שנים ראשונים היו נדרה הרי שלמעלה היו חובתה והרי נפטרה מהעולה בראשונים ונמצא לפי זה שממ"מ צריכה להביא גוזל אחד לחטאת ממין הראשונים. ומ"ש בספרי רבינו גוזל אחד למעלה. מ"כ שהוא טעות ובמשנה כתב בפירוש תביא תור ובן יונה ותעשה חטאת ממ"מ והוא הנשאר מחובתה. והשתא דאטינא להכי שהכרחתי שהאחד הוא חטאת י"ל שתקריב מאיזה מין שתרצה ויוצאה ממ"מ שאם תביא תור כשר ממ"מ אם הראשונים היו תורים א"כ הנדר היו תורים ואם קרבו למעלה הרי נפטרה והשתי תורים אחרונים יעלה אחד מהם לחובתה והרי תור לחטאת ויצאה ידי חובתה ואם קרבו למטה הרי יצאה מידי עולת חובה באחד מתורים ראשונים של מעלה ותורים שניים לנדרה והרי תור לחטאת ואם היו בני יונה א"כ הנדר היה בני יונה ובבני יונה אחרונים ממ"מ יצאה ונמצא תורים שניים עולה אחד מהם לחובתה וכן כשמביאה בני יונה יוצאה ממ"מ על הדרך שנתבאר כי ידוע כי מין שהביאה נדרה. ובהשגות א"א דבריו מבולבלים וכו'. ובודאי כי הלשון סתום ומוטעה כאשר הכרחתי ולא

זֶה מִהֶן עָשָׂה לְמַעַלָּה וְאֵי זֶה מִהֶן עָשָׂה לְמַטָּה. צְרִיכָה
 לְהֵבִיא שְׁלֵשָׁה עוֹפוֹת. שְׁנַיִם לְנִדְרָה וְאֶחָד לְהַשְׁלִים
 חוֹבָתָהּ. וַיַּעֲשׂוּ הַשְּׁנַיִם לְמַעַלָּה שְׁהָרִי פִּרְשָׁה נִדְרָה וְשָׁמָּא
 שְׁנַיִם שֶׁל נִדְרָה נַעֲשֶׂה לְמַטָּה שְׁהֵם פְּסוּלוֹת. בְּמָה דְבָרִים
 אֲמוּרִים בְּשֶׁהֵבִיָּאָה הָאֲרָבָעָה שְׁפִרְשָׁה נִדְרָה בְּשְׁנַיִם מִהֶן
 מִמֵּין אֶחָד. אָבֵל אִם הָיוּ שְׁנֵי מִיָּנִין תָּבִיא אֲרָבָעָה אַחֲרֵים.
 שְׁנַיִם מִמֵּין שְׁפִרְשָׁה בּוֹ נִדְרָה יַעֲשׂוּ לְנִדְרָה וּשְׁנַיִם מֵאֵי
 זֶה מִין שְׁתַּרְצָה יִהְיוּ לְחוֹבָתָהּ וַיַּעֲשׂוּ אֶחָד לְמַעַלָּה וְאֶחָד
 לְמַטָּה:

פירשה איזה מין נתנה לכהן וצריך לתקן כאשר כתבתי וילמוד סתום אשר כאן ממפורש במשנה. וכתב עוד אבל וכו'. טעם בבא זה מבואר שכיון שהראשונים שני מינים ואינו יודע מה עשה למעלה ומה עשה למטה א"א שיועיל דבר לנדרה כי שמא נדרה קרב למטה ולא לחובתה כי אינו יודע איזה מין למעלה ואיזה למטה ואנן בעינן עולה וחטאת מין אחד ולכך מביאה הכל. וצריך לדעת כי גם בבא של קבעה מיירי לשיטת רבינו כשפירשה אלו לנדרה דאל"כ איך שייך לומר ולא ידע איזו עשה וכו' כיון שהכל מין אחד מה שייך לומר כן גם אין שייך לומר שמא הנדר עשה למטה שכתב במשנה אלא דודאי היא ייחדה אשר לנדרה אלא שלא אמרה כן לכהן כמו בפירשה והיא שכחה ומ"מ בשנים שמביא מקריב סתם ולכך שייך ממ"נ שנתבאר. ואפשר שלא ידע שכתב רבינו מפני בבת שני מינים נקט לה ולעולם לא ייחדה. אלא שלשון המשנה אינו מוכיח כן גם הענין נראה שהוא כאשר כתבתי: וכתב עוד וכן אם נתנתם וכו'. טעם בבא זו מבואר כי לא עולה לה דבר מחמת הספק לכך תביא כל חיובה וחלוקה זו לא הוזכרה במשנה אמנם אמרו שם נתנתם לכהן ואינה יודעת מה נתנה ועשה הכהן ואין ידוע מה עשה צריכה להביא ד' פרידים לנדרה ושתים לחובתה וחטאת א' בן עזאי אומר שתי חטאות והוקשה לרבינו חטאת זה למה כיון שהביאה כל חובתה ולכך פירשה דקבעה גם חובתה ולא ידעה מה קבעה ולפי"ז הוצרך להוסיף כבש אע"פ שלא הוזכר שכיון שקבעה ולא ידעה מה קבעה מביאה קן מאיזה מין שתרצה וכבש ופרידה וא"ת וניחוש דילמא חובתה בתורים או בבני יונה ולמה תפטר בקן מאיזו מין שתרצה ונראה דלהא לא חיישינן כי אין דרך לפרש לחיובה תורים או בני יונה רק קרבן עני או קרבן עשיר עכ"ל. ומ"ש ששני פרידין שבהן צריך שיהיו ממין אחד נלמד בספרא מדכתיב שתי תורים וכו' אחת לעולה ואחת לחטאת ממין שיביא עולה יביא חטאת:

עין משפט ז.

הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"י ה"ג

קִבְעָה נִדְרָה וְאִמְרָה אִם אֵלֶּד זָכַר הָרִי עָלַי שְׁתֵּי תוֹרִים.
 וַיִּלְדָּה וְהִבִּיֵּאָה אֶרְבַּעַה עוֹפוֹת. שְׁנַיִם לְנִדְרָה וּשְׁנַיִם
 לְחֹבְתָהּ. וַעֲשֵׂה שְׁנַיִם לְמַעְלָה וּשְׁנַיִם לְמַטָּה וְלֹא יָדַע אִי
 זֶה נַעֲשֶׂה לְמַעְלָה וְאִי זֶה נַעֲשֶׂה לְמַטָּה. וְגַם הִיא שֹׁכְחָה
 וְלֹא יָדָעָה בְּאִי זֶה מִיֵּן קִבְעָה נִדְרָה אִם בְּתוֹרִים אוֹ בְּבָנֵי
 הַיּוֹנָה. הָרִי זֶה צָרִיכָה לְהִבִּיֵּא שְׁתֵּי תוֹרִים עִם שְׁנֵי בָנֵי
 יוֹנָה לְנִדְרָה וַיַּעֲשׂוּ אֶרְבַּעַתָּן לְמַעְלָה. וְתָבִיא גּוֹזֵל אֶחָד
 לְהַשְׁלִים חֹבְתָהּ וַיַּעֲשֶׂה לְמַעְלָה. בַּמָּה דְבָרִים אֲמוּרִים
 כְּשֶׁהִבִּיֵּאָה הָאֶרְבַּעַה תִּחְלָה מִמֵּיֵן אֶחָד. אֲבָל אִם הָיוּ שְׁנֵי
 מִיָּנִין צָרִיכָה לְהִבִּיֵּא שְׁשֶׁה עוֹפוֹת. שְׁתֵּי תוֹרִים עִם שְׁנֵי
 בָנֵי יוֹנָה לְנִדְרָה. וְתָבִיא לְחֹבְתָהּ שְׁתֵּי תוֹרִים אוֹ שְׁנֵי בָנֵי
 יוֹנָה וַיַּעֲשֶׂה אֶחָד לְמַעְלָה וְאֶחָד לְמַטָּה. וְכֵן אִם נִתְּנָתָם
 לַכֹּהֵן וְשֹׁכְחָה מֶה נִתְּנָה לוֹ. וְהָלַךְ הַכֹּהֵן וַעֲשֵׂה וְאִינוּ יוֹדְעִים
 הֵיכָן עָשָׂה אִם הַכֹּל לְמַעְלָה אוֹ הַכֹּל לְמַטָּה אוֹ מִחֻצָּה
 לְמַעְלָה וּמִחֻצָּה לְמַטָּה. הָרִי זֶה תָּבִיא שְׁתֵּי תוֹרִים עִם שְׁנֵי
 בָנֵי יוֹנָה לְנִדְרָה. וְתָבִיא שְׁתֵּי תוֹרִים אוֹ שְׁנֵי בָנֵי יוֹנָה
 לְחֹבְתָהּ:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
 בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
 email: minchat.aaa@gmail.com